

NEJŽHAVĚJŠÍM CÍLEM EXILOVÍ ŠÉFREDAKTOŘI

Lubomír Štrougal, Jiří Svoboda, Jaromír Obzina, Milan Jelínek a Jaroslav Forst

Ve všech státech ovládaných komunistickými stranami panovala ve sdělovacích prostředcích cenzura. Některé západní vlády proti tomu bojovaly vysíláním svých rozhlasových stanic relacemi, v našem případě v češtině a slovenštině, které přinášely objektivní informace o životě ve světě. CIA financovala i vysílačku *Svobodná Evropa*, která hovořila v několika desítkách jazycích. Komunisté se pokoušeli tato vysílání rušit a do redakcí vysílat své agenty.

Ovšem v největšího nepřítele vyrostly exilové časopisy – *Svědectví* Pavla Tigrida a *Listy* Jiřího Pelikána.

Prozrazená odluka z Maďarska

Některé akce, které se zrodily za Rudolfa Baráka, pokračovaly i pod novým ministrem vnitra Lubomírem Štrougalem. Už v dubnu 1956 dostala centrála pražské rozvědky nepříjemnou zprávu z New Yorku od agenta s krycím jménem *Marie*: „Tigríd a jeho skupina bude vydávat obsáhlý časopis, který se bude uveřejňovat své koexistenční

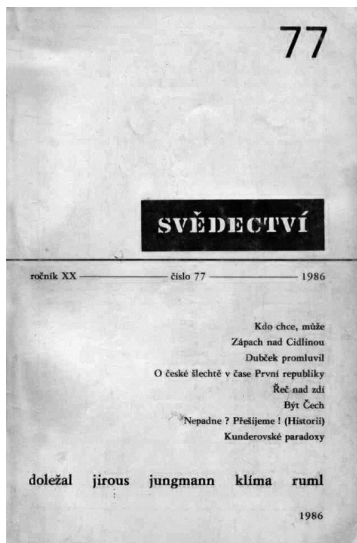
názory, kritizovat vývoj událostí. Chce, aby se časopis stal diskusní tribunou mezi »mladými« a inteligencí doma.“ O názvu se zatím nerozhodlo. Nicméně měli by do něj přispívat i umělci a vědci z republiky.

Novinář Pavel Tigríd se narodil jako Pavel Schönfeld 27. října 1917 v Praze. Otec vedl pivovar. Za druhé světové války působil v českém vysílání *BBC* pod krycím jménem Tigríd. Po válce se sblížil s lidovci, vedl jejich časopis *Obzory*, kde upoutal pozornost ostrou kritikou komunistů. Za manželku si vzal svou sekretářku Ivanu Miškovou. V únoru 1948 byl na pozvání Britů v západním Německu a domů už se nevrátil. V roce 1951 zakládal v Mnichově redakci *Svobodné Evropy*. S ředitelem stanice Ferdinandem Peroutkou, který žil v New Yorku, měl ale kompetenční spory, které skončily Tigrídovým odchodem. Přesunul se do USA, kde se zpočátku živil jako číšník. Koncem roku 1956, po potlačení maďarského lidového povstání sovětskými tanky, začal vydávat čtvrtletník *Svědectví*. Po třech letech se přesunul s jeho redakcí do Paříže – měl blíž ke zdrojům informací.

Tlustý časopis, byť v nákladu tisíců výtisků, není levnou záležitostí. Zeptal jsem se Pavla Tigrída: „Kdo vás financoval? Byla to CIA?“ Rezolutně odmítl. Zachovával diskrétnost i o svých autorech a způsobech pašování *Svědectví* do ČSR. Od Zdenka Mastníka, vedoucího českého vysílání *BBC*, který rozděloval v Evropě dotace od americké tajné služby, jsem věděl, že Tigrída – stejně jako další vydavatele – skutečně platila. Pravidelně poskytoval příspěvky i továrník Tomáš Baťa, stejně jako krajané a exulanti v USA.

Svědectví otiskovalo zasvěcené analýzy politické a hospodářské situace republiky, některé podklady musely přicházet od vysoce postavených vládních úředníků a komunistických funkcionářů. Zatímco staří politici, kteří zasedali v Radě svobodného Československa, prosazovali neúprosný boj s komunismem, Tigríd a jeho kolegové chtěli zahájit dialog. „Tato myšlenka byla jedním z nejrozumnějších a nejefektivnějších kroků v boji proti komunismu,“ napsal historik Jiří Kovtun. „Když našel první diskusní partnery, byl to rozhodující průlom. Ničeho se vedení KSČ tak nebálo jako svobodného dialogu.“

Svědectví bylo určené především pro lidi v zadrátované republice, i když také exulanti na Západě ho s chutí četli. Do Československa

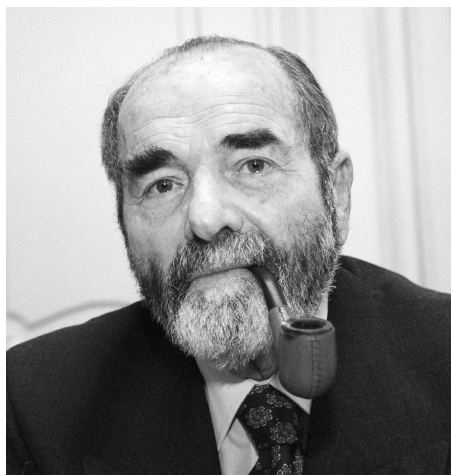

Exilové časopisy *Svědectví* Pavla Tigrida a *Listy* Jiřího Pelikána byly československým komunistům trnem v oku

se dostávalo, stejně jako další literatura, která byla podle komunistů závadná, ilegálními cestami. Ve větším množství ji převáželi Západoevropané v malých dodávkách, které měly dvojitě stěny. Někdy tyto skrýše objevili při kontrole na hranicích celníci nebo pohraničníci a pachatelé odcházeli od soudů s poměrně nízkými tresty.

Československá rozvědka bojovala proti Tigridovi, jemuž přidělila krycí jméno *Leon* a později *Dárek*, od začátku. Potřebovala ho neutralizovat. V červenci 1956 k němu poslala residenta v New Yorku Milouše Vejvodu-*Bartoše*, který vystupoval jako váhající komunist. Chtěl ho přimět ke spolupráci. Během poslední schůzky v listopadu si Vejvoda uvědomil, že Tigrid je skutečný antikomunista, nicméně doporučoval zahájit s ním dialog. Centrálá však takový experiment odmítla. Další agenti pátrali hlavně po pramenech jeho informací v Československu. Údaje o Tigridovi získával také náměstek policejního prefekta Velké Paříže Gérard Leconte, československý agent *Sámo*.

V létě 1964 se naskytla příležitost k Tigridově *odluce*. Maďarská státní bezpečnost oznámila 6. srpna Praze, že v říjnu se účastní

Velmi nebezpečný útok pod krycím názvem *Drozd* měl přivést Pavla Tigrida (na fotografii) do francouzského vězení. Na rozkaz ÚV KSČ vyrobila rozvědka falešný dokument naznačující, že se Tigrid patrně stýká s atentátníky, kteří zaútočili na prezidenta Charlese De Gaulla

v Budapešti pětidenní mezinárodní konference spisovatelského PEN klubu. „Rozvědka doporučovala, aby v Maďarsku Tigrida kontaktovali a jenom sledovali, kontrarozvědka ho chtěla unést,“ říká Schovánek. „Náčelník odboru StB Vladimír Helísek chtěl maďarské kolegy požádat, aby jim nebezpečného novináře vydali.“ Koncem srpna oznámil náčelník první správy Jaroslav Miller náměstkovi ministra vnitra Josefu Kudrnovi záměr unést Tigrida. Operaci definitivně schválil ministr Štrougal.

Lubomír Štrougal pochází z dělnické komunistické rodiny, narodil se 19. října 1924 v Mezimostí nad Nežárkou (dnes součást Veselí nad Lužnicí). Jeho otce jako komunistu Němci uvěznili. Spoluvězeň Antonín Novotný prý mu slíbil, že se o syna postará. Otec zahynul při bombardování německé věznice. Po dokončení právnické fakulty nastoupil mladík do aparátu KSČ. Po deseti letech se stal členem ÚV KSČ. V letech 1959–1961 byl ministrem zemědělství, potom převzal ministerstvo vnitra.

Plán *odluky* Tigrida, dokončili v 6. odboru, který se zabýval emigrací, v říjnu. Současně se proti němu chystala obžaloba za velezradu a rozvracení republiky. Akci měl zajistit Jiří Svoboda-*Sviták*, který dorazil do Budapešti 17. října. Podplukovník Svoboda se narodil 14. ledna 1920 v rodině pomocného dělníka v Praze. Vyučil se instalatérem, za války pracoval v továrně Siemens v Praze-Vysočanech. Do

KSČ vstoupil v červnu 1945. Na severu Čech řídil spolu s dalšími komunisty odsun Němců. Z Lidových milicí, této nelegální armády KSČ, odešel do služeb ministerstva vnitra. Absolvoval roční zpravodajskou školu KGB poblíž Moskvy a politický kurz v Praze. Na první správě sloužil jako zástupce náčelníka 6. odboru.

Avšak v říjnu svrhli v Moskvě Nikitu Chruščova z křesla generálního tajemníka ÚV KSSS a Maďaři se únosu Tigrida, amerického občana, zalekli. Nebylo jasné, kam se bude sovětská politika po zemětřesení v Kremlu ubírat, mohlo by to mezinárodní situaci zkomplikovat. Proto Tigrida varovali a on odletěl prvním letadlem na Západ. Ani na návštěvu Polska, kterou plánoval na leden 1965, nedorazil. Cesty do zemí sovětského bloku, byť na oficiální pozvání, byly smrtelně nebezpečné.

Kontrarozvědka StB se pustila do intenzivního pátrání po lidech, kteří s redakcí *Svědectví* spolupracují. Našla jedině spisovatele Jana Beneše. Víc dopisovatelů neobjevila – někteří byli dobře ukryti v sekretariátu ÚV KSČ. Soud tedy potrestal Tigrida 14 lety vězení, pokud by se vrátil do ČSR, a Beneše pěti lety. Soud, který měl být triumfálním odsouzením exilového šéfredaktora a jeho lidí na dlouhé roky do žaláře, skončil fiaskem.

Hovory z druhé strany

Ovšem Praha se nevzdávala. Velmi nebezpečný útok pod krycím názvem *Drozd* měl přivést *Leona* do francouzského vězení. Na rozkaz ÚV KSČ vyrobila rozvědka falešný dokument, který naznačoval, že se patrně stýká s atentátníky, kteří zaútočili na prezidenta Charlese De Gaulla. Francouzské kontrašpionáži ho měl podstrčit Leconte-Sámo. Jak tento vyzvědač, tak jeho řídicí důstojníci protestovali: „Pro *Sáma* by to byla riskantní operace, mohl by se prozradit.“ Nejvyšší komunističtí funkcionáři ale trvali na svém – byli ochotni obětovat špičkového agenta na oltář boje proti exilu.

Leconte záznam předal, aniž by vzbudil podezření. Ovšem závažné obvinění proti Tigridovi nemohla nechat tajná služba bez povšimnutí. Nějakou dobu ho sledovala, ale nic nezjistila. Novinář byl čistý, k výslechu nemusel.

Okolo *Leona* se pohybovalo několik československých agentů. V roce 1976 rozhodlo vedení rozvědky, že v jeho redakci instaluje odposlech. Aparaturu na dálkové ovládání v dřevěné liště vyrobila technická správa ministerstva vnitra. Instalaci této aparatury, krycí název operace *Hnízdo*, začaly v roce 1976. Po dvou letech pokus selhal kvůli technickým potížím. Až po dalších dvou letech se to podařilo. Přístroj umístil pod desku Tigridova pracovního stolu 28. listopadu 1980 Imre Gajdoš-*Riche*, emigrant, který pracoval v redakci. Řídil ho podplukovník Josef Šorčík-Šembera z odboru emigrace a ideodiverze.

Signál vysílače byl zachytitelný do vzdálenosti sta metrů. Zachycovali ho v autě československé ambasády, které poblíž parkovalo. Do července 1981, kdy se vyčerpala baterie, se podařilo získat několik desítek hovorů, které byly ve své podstatě nevinné. StB je nabídla Československému rozhlasu, kde z nich vyrobili demagogický seriál *Hovory z druhé strany* v prosinci 1981. Agent Arnošt Mašát-*Cáka*, který pracoval ve Spolkové republice, hlásil: „Seriál vyvolal mezi emigrací zděšení a ještě více prohloubil nedůvěru mezi jednotlivci a skupinami.“

Poslední velkou akci udělala rozvědka pod označením *Tchoř*. Jaromír Macák-*Mádlo*, člen redakce, tam rozbil na podzim 1982 ampulky s velice zápachající chemikálií. Tím na několik dnů znepříjemnil život pracovníků *Svědectví*, ale od přípravy dalšího čísla je neodradil.

Jiřího Svobodu-*Svitáka* vyslala centrála jako vedoucího dočasné rezidentury do Montrealu na světovou výstavu Expo 67. Následující rok se velmi aktivně připojil k reformistům. Sovětskou okupaci republiky na schůzi KSČ odsoudil a požadoval odsun vojsk. Později se vyznal ze svého omylu a kál se takovým způsobem, že ho ze strany nevyhodili. Po úspěchu v Montrealu ho poslali do japonské Osaky na Expo 70, zůstal tam čtyři roky. Do penze odešel na vlastní žádost v prosinci 1978.

Pavel Tigríd řídil *Svědectví* s neutuchající energií. V roce 1990 přesídlil se svou redakcí do Prahy. Byl poradcem prezidenta Václava Havla, v letech 1994 až 1996 ministrem kultury. Zemřel 31. srpna 2003 v městečku Hericy ve Francii.

Vampír II bez odměny

V lednu 1971 ohromil soudruhy v sekretariátu ÚV KSČ nový časopis – *Listy* s podtitulem Časopis československé socialistické opozice. V Římě ho začal vydávat bývalý ředitel Československé televize Jiří Pelikán. Do jeho redakčního kruhu se postupně zapojili všichni známí exulanti – politici, vědci, novináři, umělci.

Od prvního čísla otiskovaly *Listy* zasvěcené články o situaci v republice. V zemi probíhala pod vedením nového šéfa komunistické strany Gustáva Husáka nelítostná normalizace – zastánci reformního směru byli vytlačováni z veřejného života a pronásledováni, jejich rodiny včetně dětí zažívaly ústrky a šikanu. Cílem pražského jara bylo podle Pelikána „zbavit socialismus v Československu jeho nelidskosti“ a cílem Husáka byl pravý opak.

Agent Mašák-Caka se v září 1972 ve své zprávě jenom na okraj zmínil, že 80 procent informací o Československu získává Pelikán z ambasad v Paříži a Londýně. Do Paříže jezdí velmi často a příště se má sejít s prezidentem Mitterrandem.

Jiří Pelikán pocházel z Olomouce, kde se 7. února 1923 v umělecké rodině narodil. Za války ho Němci nakrátko uvěznil a on se po propuštění až do května 1945 skrýval. Byl aktivním funkcionářem komunistického mládežnického hnutí. Po puči v únoru 1948 se rozhodující měrou podílel na vyhození tisíců studentů „reakčního zaměření“ z vysokých škol. V letech 1955–1963 vedl Mezinárodní svaz studentstva (MSS), který byl prokomunistický orientovaný. Potom přešel do Československé televize a přidal se k reformnímu křídlu KSČ navenek vedeného Alexandrem Dubčekem.

Jako generální tajemník MSS získal Pelikán řadu vlivných známostí po celém světě, někteří jeho známí mezitím vyrostli v ministry a rozhodující politiky. Styky s nimi mu zajišťovaly širokou informovanost o dění ve světě i doma. Československé výzvedné služby Pelikána sledovaly od okamžiku, kdy nastoupil jako kulturní atašé římské ambasády koncem roku 1968. V listopadu následujícího roku založil Jaroslav Forst-Fukan na první správě objektový svazek *Emigrace čs. v Itálii*, který dostal číslo 12406. Jeden z podsvazků věnovali Pelikánovi, který neposlechl příkazu k návratu, ale v Itálii požádal o politický azyl.

A0824	28	1. 2.	STRAŠNÝ	2. 7.	DOBA	1. 1.	1957	
A0825	31	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0826	34	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0827	38	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0828	39	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0829	40	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0830	41	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0831	42	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0832	43	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0833	44	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0834	45	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	
A0835	46	1. 10.	STRAŠNÝ	1. 10.	ROZP.	1. 10.	1957	

Operace Hnízdo,
rozpracování redakce
časopisu Svědectví,
z archivního protokolu
I. správy Federálního
ministerstva vnitra (ABS)

„Sledování Pelikána bylo od počátku koordinováno se sovětskou KGB, jak dokazuje záznam ze setkání tehdejšího residenta Státní bezpečnosti v Římě Ferdinanda Viduny-Jaroše s residentem KGB Gurdenem Agajaniem 18. srpna 1970,“ uvedl Radek Schovánek. „Probírali koordinaci při řízení spolupracovníka KGB Emo Egoliho. Egoli působil v padesátých letech v Praze jako zástupce Pelikána v Mezinárodním svazu studentstva a udržoval s ním »přátelské« kontakty.“

V polovině sedmdesátých let patřila rezidentura v Římě mezi nejhorší. Za první polovinu roku 1974 nezískala ani jednu cennou informaci. Jedině Ingeborg Maschatová podávala informace, které měly význam – o pašování náboženské literatury do SSSR, což zajímalo KGB. Rozvědka však měla největší zájem o umlčení Pelikánových *Listů*. Západ a Východ se už několik let dohadovaly na principech zmírnění napětí. V létě 1975 mělo proběhnout jednání nejvyšších představitelů zúčastněných zemí ve finských Helsinkách a StB považovala za nezbytné, aby do té doby *Listy* zkrotila.

Patrně 6. prosince 1974 založili v centrále svazek s krycím jménem *Slovan* a registračním číslem 12613. Rozvědka se rozhodla pro atentát na Pelikána pod označením *Vampír II*. Akci schválil federální ministr vnitra Obzina, který vynikl svým usilovným bojem s disidenty a s církvemi.

Jaromír Obzina pocházel z Brodku u Přerova, kde se 22. května 1927 narodil, otec byl úředníkem na železnici. I on pracoval v aparátu KSČ, v Moskvě absolvoval dvouletou vysokou stranickou školu. Od roku 1965 vedl oddělení vědy a vysokých škol ÚV KSČ. V roce 1973 usedl do křesla federálního ministra vnitra.

„Rozvědka se marně pokoušela dostat do blízkosti Pelikána svého člověka,“ říká Schovánek. „Když se stal šéfem římské rezidentury

ambiciózní Milan Jelínek-*Brodský*, bylo rozhodnuto tohoto exulanta aspoň postrašit.“

Jelínek a Jaroslav Forst-*Fukan* připravili pekelný balíček. Aby italské policii ztížili vyšetřování tohoto případu, odjeli do Milána, odkud ho odeslali poštou.

Pošta přinesla Pelikánovi balíček ve středu 6. února 1975, v předvečer jeho dvaapadesátých narozenin. Vypadal jako kniha. Nicméně adresát žádnou zásilku nečekal, byla mu podezřelá, proto ji otevíral velice opatrně.

„Když s tím velice opatrně pohnul, tak to z rohu začalo kouřit,“ vzpomínala jeho manželka herečka Jitka Frantová. Balík explodoval, ale neměl adresáta zabít, nýbrž zranit a postrašit. „Vyšetřování konstatovalo, že mu to mohlo utrhnout prsty nebo vypálit oči,“ dodal Schovánek.

Náčelník odboru aktivních opatření Jan Ondrovčák navrhl pro oba atentátníky odměnu: „Pracovníci residentury v Římě *Fukan* a *Brodský* úspěšně realizovali aktivní opatření *Vampír II*. Vzhledem k velmi pečlivé přípravě technicky náročného AO, mimořádné osobní statečnosti při realizaci, navrhuji udělit jim finanční odměnu v rámci Vaší pravomoci.“ Nadřízení ji odmítli udělit – atentát nesplnil účel, adresátovi se nic nestalo.

Palestinci neuspěli

Od padesátých let Prahu rád navštěvoval Jásir Arafat, který vyrostl ve vůdce Organizace pro osvobození Palestiny (OOP). Když přiletěl v roce 1981, přijali ho se všemi poctami nejvyšší představitelé státu. Nejvíc času strávil s Obzinou.

Plánovali společné teroristické útoky proti nepohodlným lidem. Dokazují to dokumenty, které se nacházejí v Archivu bezpečnostních složek. „Vypovídají o tom, že Organizace pro osvobození Palestiny, tedy její bezpečnostní složka, navrhovala únos, případně likvidaci Jiřího Pelikána,“ potvrdil Schovánek. Měli ho vylákat do Vídně, odkud by ho palestinské komando uneslo do Československa. Tento projekt podepsal Obzina. Také se domluvili na dodávkách československých zbraní, které OOP potřebovala.

Jiří Pelikán byl židovského původu, a proto ho Palestinci označovali za „agenta sionismu“. Atentát však zhatila první správa, která si lépe uvědomovala důsledky takové akce: „Vzhledem k tomu, že Pelikán je známou osobností, poslanec Evropského parlamentu a podobně, a organizuje proti nám ideologický boj, tato akce (likvidace) by vzbudila příliš velkou pozornost a více by nám uškodila.“ Schovánek dodal: „Příslušníci Státní bezpečnosti si dobře uvědomovali, že pokud by se mu něco závažného stalo, následovala by velmi tvrdá odvěta ze strany CIA.“

Pelikán vydával *Listy* dál. V roce 1990 přenesl jejich redakci do Prahy. Prezident Havel ho požádal, aby mu dělal poradce, ovšem jeho domovem zůstal Řím, kde 26. června 1999 zemřel.

Rozvědka se snažila přiblížit k dalším exulantům, kteří dřív zastávali v republice význačné funkce. U mnohých v západní Evropě a v Kanadě se jí to podařilo. Ve Spojených státech příliš neuspěla.

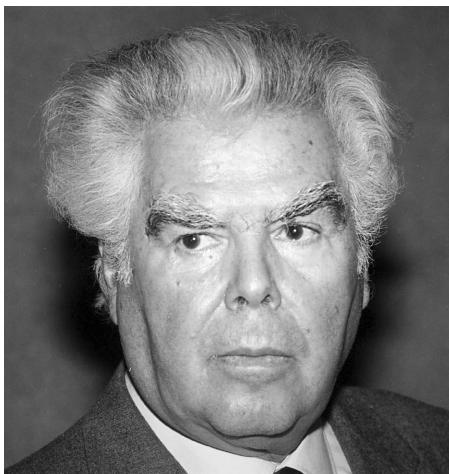
Lubomír Štrougal byl za normalizace předsedou federální vlády, když ale začal prosazovat ekonomické reformy, stalinisté ho ze všech funkcí vyhodili. Po pádu komunistického režimu byl obžalován za protiprávní činy, kterých se dopustil v ministerském postavení, ale soud neshledal důkazy natolik přesvědčivé, aby ho mohl poslat za mříže. Vysloužilý komunistický funkcionář žije v poklidu střídavě v Praze-Proseku a na chalupě v osadě Jezerka v severních Čechách.

Jaromír Obzina povýšil v polovině osmdesátých let na místopředsedu vlády a předsedu Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj. V devadesátých letech byl souzen za potlačování opozice, zvláště pak za akci *Asanace*, která spočívala v násilném vystěhování chartistů do zahraničí. Před vynesením rozsudku zemřel 28. ledna 2003 v Praze.

Zdeněk Mlynář, za pražského jara tajemník ÚV KSČ a potom signatář Charty 77, se musel v akci *Asanace* vystěhovat. Usadil se v Rakousku, přednášel politologii na univerzitě v Innsbrucku. Byl někdejší spoluzákem Michaila Gorbačova z moskevské univerzity, a proto ho sledovala KGB. „Dokonce na něj nasadila prostitutku a on se do ní zamiloval a chtěl si ji vzít,“ dodává Schovánek.

Koncem listopadu 1989 přivezli Mlynáře na žádost ÚV KSČ z Vídně do Prahy příslušníci vídeňské rezidentury rozvědky. Nabídku, aby nahradil Milouše Jakeše v čele komunistické strany, odmítl.

Únos, případně likvidaci vydavatele exilového časopisu *Listy Jiřího Pelikána* (na fotografii) schválil tehdejší ministr vnitra Jaromír Obzina v roce 1981. Provést to měla ozbrojená složka Organizace na osvobození Palestiny

Když Levý blok, jehož byl lídrem, v parlamentních volbách roku 1996 propadl, vrátil se do Rakouska. Zemřel ve Vídni 15. dubna 1997. Na pohřbu se s ním loučil i exprezident Gorbačov.

Částečné úspěchy nestačily

V devadesátých letech se pustili do vyšetřování mnoha nezákonných kauz StB pracovníci ÚDV. V lednu 2004 se podařilo dostat před pražský soud hlavní strůjce pekelného balíčku pro Pelikána. Kromě Jelínka, který to dotáhl na podplukovníka a náčelníka odboru aktivních opatření, a Forsta tam stáli i bývalý šéf tohoto odboru Jan Ondrovčák a jeho pomocník František Jehlík. Hrozilo jim až deset let vězení.

Rozhodl výrok znalce: Z materiálů, které jsou k dispozici, nelze potvrdit, že by výbuch zásilky vážně ohrozil zdraví příjemce. Soudkyně Markéta Binderová proto čtveřici bývalých vyzvědačů osvobodila. Odůvodnění: Akce „nehrozila zvláště závažným následkem“. A případné zneužití pravomoci veřejného činitele bylo promlčeno pět let po atentátu.

Nebyl to jediný případ, kdy žalobu na estébáky vypracovanou ÚDV, soudci zlehčili a odmítli. Jejich myšlení bylo příliš prosáklé

komunistickým pohledem na svět, někteří dřív býval majiteli rudé knížky.

První správa vynaložila obrovské úsilí, aby vydávání exilových časopisů a knih znemožnila a zpřetrhala všechny tajné kanály, jimiž k nám přicházely. Občas měla částečný úspěch, ale nikdy se jí nepodařilo tuto invazi objektivních informací o republice a světě zarazit úplně.